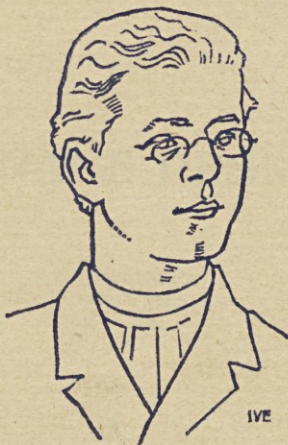
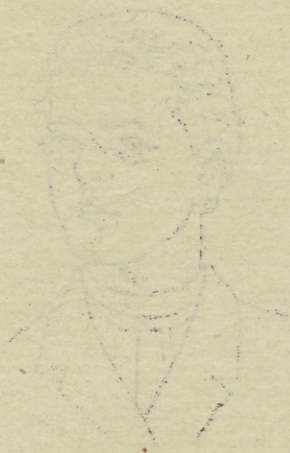

170 - II

SIMON GREGORČIČ
IZBRANE PESMI

Wm. L. Brown
1875

SIMON GREGORČIČ

IZBRANE PESMI

ZA STOLETNICO
PESNIKOVEGA ROJSTVA

1844 — 1944

*

1944

Izdal Odsek za prosveto pri Predsedstvu SNOS

IZBRANE PESMI

Tiskala „Partizanska tiskarna“

„ . . . Ko je leta 1881. izšla prva knjiga Gregorčičevih poezij, je bila v par mesecih razprodana in Levec jo je v „Ljubljanskem zvonu“ ves navdušen krstil za „zlato knjigo.“ Ta veliki, dotlej naravnost nečuvenci uspeh ni samo znamenje za resnično narodno umetnost, temveč je tudi znamenje, kako silno je v tridesetih letih napredovala splošna kultura slovenskega naroda. Prešeren je bil še glas vpijočega v puščavi, Gregorčiča je že slišala masa narodova in ga je razumela. Narod ni bil več tista tenka skorja meščanskega in duhovniškega izobraženstva, ki je zagrinjala nemo gluho telo neukega ljudstva. Ljudstvo samo se je začelo prebujati, začelo je poslušati svoje glasnike, začinjalo jih je razumeti. Kolikor bolj je ljudstvo politično dozorevalo, kolikor bolj se je narodnostno zavedelo in socialno organiziralo, toliko bolj dovezetno je bilo duševni kulturi. Pisatelji so vedeli čemu in za koga pišejo. Politično nezrel, socialno zaostal in duševno len narod bi kljub Prešernu nikoli ne mogel roditi svoje samonikle bogate knjižarnosti . . .“

Ivan Cankar.

DNEVA
NAM PRIPELJI ŽAR

Kadar zora se čez góre
nam prijazno prismehlja,
rajski svit rumene zore
z radostjo mi dah navda.

Čez doline se razgrinja.
venča glave naših gor,
mene pa sladkó spominja:
Tudi Slavi sije zor!

S pasom zlatim dom ovija,
temni mu jasni obraz,
zlati up mi v dušo vlija,
da nam lepši vstane čas.

Zora! mlado tvoje lice
nam ne skrij se nikedar, —
ali pač! A čez gorice
nam pripelji dneva žar!

Z VENCEM TEM OVENČAM SLAVO

Zlate zvezde se bliščijo
jasno z nočnega neba,
želje moje k njim kipijo
iz gorečega srca:

Slednjo noč med vami plava,
svetle luči, to oko,
žar vaš zlati občudava,
ki tako krasí nebo.

Dol stopite, jasni sviti,
kar najlepše vas plamti,
dajte v venec se poviti,
kot ga svet še videl ni.

Z vencem tem ovijem glavo
devi, ki sem zanjo vnet,
z vencem tem ovenčam Slavo,
njo, najlepšo vseh deklet.

ENO DEVO
LE BOM LJUBIL

Eno devo le bom ljubil,
eni vedno zvest ostal,
druge nikdar ne bom snubil,
nikdar drugi srca dal.

Lepše ni v okrogu zemlje,
mila, ljuba je tako,
da jo zlati zor objemlje,
da smehlja se ji nebo.

Čistost bela jo odeva,
in zvestoba pas je njen,
blago srčece ogreva
ji ljubezni svet plamén.

Njo le bom ves čas življenja
ljubil iz srca globin:
Ljuba moja je — Slovenja,
jaz pa Slave zvest sem sin!

NAŠA ZVEZDA

Zvezda mila je migljala
in naš rod vodila je;
lepše nam ta zvezda zala,
nego vse svetila je.

Toda, oh, za goro utone,
skrije se za temni gaj;
svetle prašam milijone:
Vrne li se še kedaj?

A molče zvezdice jasne,
odgovôra ne vedo,
dol z nebá višave krasne
nemo na prašalca zro.

Pridi, zvezda naša, pridi,
jasne v nas upri oči,
naj moj dom te zopet vidi,
zlata zvezda srečnih dni!

MOJO SRČNO KRI ŠKROPITE

Mojo srčno kri škropite
po planinskih sončnih tleh,
kakor seme jo vrzite
po doléh in po bregéh.

Pômlad iz krvi rodila
cvetke tisočere bo,
ter prijazno mi gojila
svoje nežne hčere bo.

Đeve zorne, dečki zali
brali bodo rože te,
v kite bodo jih spravljáli,
devali jih na srce.

In srcé jim bo ogrelo,
cvetje vzraslo iz krvi,
da za rod in dom plamtelo
bode jim do konca dni.

ZJASNI ZVEZDE MU TEMNE

Tiha polnoč zemljo krije,
tožno mirna — plan in log,
bledi mesec temno sije,
spava, sanja vse okrog!

A če vse odeva spanje,
srce moje še bedi,
njega ne blažé mi sanje,
duh otožni moj ne spi.

Tu klečim vrh griča v noči,
lipa nad menoj šumlja,
k zvezdam zrem in dihi vroči
vro iz duše do neba:

To prošnjo le usliši Večni,
oh, ne molim je za sé,
molim jo za dom nesrečni:
Zjasni zvezde mu temné!

BRATJE
V KOLO SE VSTOPIMO

Bratje, v kolo se vstopimo,
rôke, srca k zvezi zdaj!
In pri Slavi prisezimo
ljúbav si na vekomaj.

Ena mati nas rodila,
ena mati nas redi,
da, Slovenja, mamka mila,
vse v ljubezni nas goji.

Naj je Soča nas zibala,
Dravski ali Savski tok,
vendar le v Slovenji stala
zibka vseh je nje otrok!

Torej v kolo se vstopimo,
roke, srca k zvezi zdaj!
Glasno tu si prisezimo
ljubav bratsko vekomaj!

NA SVETI VEČER

Pod góro gre dekletce mlado,
ko svet obhaja sveto noč,
spoznalo bi v potoku rado,
kaj višnja ji namenja moč.

Na valih lunin svit trepeče,
trepeče v deklici srcé,
želeče pa in koprneče
očesci upre na dno vodé.

In glej, iz dna valov pozdravi
jo znan, krasan in ljub obraz,
ki ji z nasmehom sladkim pravi,
da tu je njiju združbe čas!

K potoku vleče tudi mene,
ko sveto noč proslavlja svet,
tam morda tema se razžene,
ki v njo neba je sklep odet.

Prinagnil bodem se nad vodo,
prisluškal, kaj bo val šumljal;
ne svoje, naroda usodo
y preročnih valih bom iskal.

Kdaj srečno moje bo domovje?
Rešitve njemu le še ni?
Kaj mi razkrilo boš, valovje?
Nadja srce se in — boji!

ZNAMENJE

Na polju znamenje stoji,
podoba krasna v njem žari,
ni slika blažene Device,
svetnika ne in ne svetnice.

Čeprav obraz svetnika ni,
čeprav svetnice slika ni,
podoba ta je meni sveta,
časti jo moja duša vneta.

Pred njo presvetlo luč gojim,
lepó, zvestó za njo skrbim,
naj sveti sonce, zvezde jasne.
pred sliko moja luč ne ugasne.

In cvetek, ki lepo cveto,
s pobožno berem ji rokó
pred njo prekrasne vence devam
in zraven glasne pesmi pevam.—

Ni znamenje na polju to,
to moje je srce gorkó,
in ta obraz prepola miline
je slika moje domovine.

Ta svetla luč — moj srčni žar,
le njej plamti in bo vsekdar,
in z duše cvetjem plemenitim
njo kitil bom, kot zdaj jo kitim.

Njo prvi spev je moj slavil,
poslednji njej se bo glasil,
in zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

SOČI

Krasnà si, bistra hči planin,
brčkà v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte divje srd ne moti,
krasnà si, hči planin!
Tvoj tek je živ in je lehak,
ko hod deklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak,
in glasna si, kot spev krepak
planinske je mladine, —
krasnà si, hči, planin!
Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zeleno-modre:
temnà zelén planinskih trav
in vedra višnjevost višav
lepo se v njih je zlila;
na rosah sinjega neba,
na rosah zèlenih gorá
lepoto to si pila, —
krasnà si, hči planin!
Ti meni si predraga znanka!
Ko z gorskih prišumiš dobrav,
od doma se mi zdiš poslanka,
nesočà mnog mi ljub pozdrav, —
Bog sprimi te tu sred planjav!...
Kako glasnó, ljubó, šumljaš;
kako čvrstó, krepkó skakljaš,
ko sred gorá še pot imaš!

Á ko pridereš na ravnine,
zakaj te živa radost mine?
Kaj trudno lezeš in počasi,
zakaj so tožni tvoji glasi?
Težko se ločiš od hribóv,
zibélke tvojega valovja?
Mar veš, da tečeš tik grobov,
grobov slovenskega domovja?
Obojno bol pač tu trpiš!
V tej boli tožna in počasna,
ogromna solza se mi zdiš,
a še kot solza — krasna!
Krasná si, bistra hči planin,
brdkà v prirodni si lepoti.
ko ti prozornih bolečin
nevihte divje srd ne moti!
Pa, oh, siroti tebi žuga
vihar grozan, vihar strašan;
prihrúmel z gorkega bo juga,
divjal čez plodno bo ravan,
gorjé, da daleč ni ta dan!
Nad tabo jasen bo obok,
krog tebe pa svinčena toča,
in dež krvav in solz potok,
in blisk in grom — oh, bitva vroča
Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrat se spomni, bistra Soča,
kar gorko ti srce naroča:
kar bode shranjenih vodá

v oblakih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo^o planinah,
kar bode v cvetnih je ravninah,
tačas prodrvi vse na dan,
narasti, vzkipi v tok strašan!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srdita čez branove stopi,
ter tujce zemlje lačne utopi
na duo razpenjenih valov!

DOMOVINÍ

O vdova tožna, zapuščena,
ti mati toliko sirot,
s krvjo, solzami napojena,
ki bol poznaš le, nič dobrot,
oj mati vdanega ti sina,
oj, zlata mati, — domovina!
Ti krasna si, krasnejše ni,
kar jih obseva zarja dneva;
krepostna si, vsa vredna ti,
da krona venča te kraljeva.
A trnjev le tvoj venec je,
a rod tvoj rod — mučenec je;
sovražni svet te le prezira,
prezira te in te zatira!
Kdaj to gorje pač mine ti?
Kdaj se oko ti ujasni kalno?
Kdaj slečeš to obleko žalno,
kdaj sonce zlato sine ti?
O, da z močjo in srečo, slavo,
ne s krono trnjevo, nebo
ovilo bi ti sveto glavo, —
kako bi ljubil te srčnó,
kako bi jaz ti pel glasnó!

A ker nikdó ne šteje te,
ker ves te svet tepta z nogami,
jaz ljubim tem srčneje te,
jaz ljubim tem zvesteje te,
a ljubim te — s solzami!
Oj mati moja domovina,
ljubezen moja ti edina,
ti moja skrb in bolečina,
Bog čuvaj dobrotljivi te,
Bog živi te, Bog živi te!

V PEPELNIČNI NOČI

Polnočni zvon z visokih lin
krepkó zaklenkal je!
Potihnil glas je vijolin,
strunár odbrenkal je!

Plesišča in gledišča se
povsod zapirajo,
v odprta pa svetišča se
zemljani zbirajo.

Glej, božji hram tam sred poljan
dviguje se v nebo,
oj božji hram tako prostran
in pa krasan tako!

Kot reke v morje vanj nocoj
krdela silna vro,
svetišče polno je takoj —
in duri se zapro.

Tu v bagru ino svili vse
nocoj košati se,
diši ti po kadili vse
in sveti v zlati se.

Več biserov ko v dnu morja
pred tabo se iskri,
in več, ko zvezd je vrh neba,
tu jasnih je oči.

Tu gibki udje, vzorna rast,
tu let in lica cvet,
tu zemlje slast, bogastvo, čast...
o ti presrečni svet! —

A čuj! ... Nek duh zakliče mi:
„Kar zreš jih pred seboj,
zapiši med mrliča mi
s pepelom tem nocoj!“

In stopil sem pred žrtvenik,
kot bi duhovnik bil,
pepel iz oljčnih je mladik
nanj del cerkovnik bil.

Pepela zdaj na teme sem
najprvo sebi usul,
vtopil se v misli neme sem,
le Bog je sam jih čul.

Pozval nato krdela sem
in prišla so hrumeč.
zaznamoval jim čela sem
preteč in pa svareč:

„Oj, grešniki maziljeni,
proč krono in šklrat,
saj boste vsi prisiljeni
vkloniti smrti vrat.“

Sedaj vi narodom ste strah,
strah tudi vas bo zmel,
to žezlo prah, prestol bo prah,
vi boste prah, pepel!

Vi, ki zaklade zbirate
iz bližnjikov krvi,
ki reveže zatirate —
prah boste tudi vi!

Ti roj, ki noč in dan prežiš,
da brata v past bi ujel,
ti smrti v zanke se vloviš,
prah bodeš in pepel!

In ti, ki z umom cvetom let
zdaj bahaš se vesel,
glej, predno ti odpade cvet,
prah bodeš in pepel!“

Prišel še mnog; še mnog je trop,
mar bo se kak otel?
Ne! Vsem podpisal sem pokop:
„Prah boste in pepel!“

Na zadnje roj še priskaklja,
neskrbnih jasnih lic,
čist kakor angeli neba,
in lepši od cvetic.

Zaplakal nad tem krasom sem,
češ: tudi ta bo strt!
Še te . . . s tresočim glasom sem
zaznamoval za smrt . . .

Končano! — Ne! — Čuj, duri tam
ječé zaškripljejo,
in nove trume v božji hram
skoz njé se vsipljejo.

Na teh ni srebra ne zlata,
in blesk jim je neznan,
na licih tožnih se pozna
le sled solzá in ran.

To pač je siromakov rod,
molče je zunaj stal,
in mirno čakal, da gospod
prostora bi mu dal.

Sedaj, ko prost mu je pristop,
korak približa svoj,
jaz pa spoznam trpinov trop,
oh, bil je — narod moj!

Odložil sem tedaj pepel,
v klečeče uprl oko,
za blagoslov sem roke vzpel
ter kliknil sem krepko:

„Le vstani, uborni narod moj,
do danes v prah teptan,
pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je — vstajenja dan!“

KMEČKI HIŠI

Mogočna nisi, ne prostorna
in stavil te umetnik ni,
bolj kot bogata si uborna,
preprosta selska hiša ti!

In vendar ne palač ogromnih
in njih bleskú ne bom slavil;
a tebi, dom seljakov skromnih,
nesmrten venec rad bi zvil.

Pač res ubog si, mal, neznamen;
a dasi mal in ne slovit,
kako ti nam si blagodaten,
kako za nas si znamenit!

Pomnik le redok še se dviga,
ki davnih nam je dni glasnik,
ti naša si najstarša kajiga,
pravečen, živ nam spomenik.

Pravljíce, zgodbe praviš davne,
ti v rekih čuvaš pramodrost,
pradede nam opevaš slavne,
in sre radost in njih bridkost.

Ti šege stare si ohranil,
deduje jih po oči sin;
le ti naš jezik si ohranil,
da ni zatrl nam ga tujčin.

Kar čas nam dal je davna leta,
največ občuval nam si ti;
kar zdaj nam daje in obeta,
Pod streho kmetsko nam zori.

Ta hiša nam je mati krušna,
domovju steber je častit,
iz kmečkih hiš nam hrana dušna,
iz kmečkih hiš omike svit!

Ne v hiš mogočnih jasnem sevi,
ki marmornat jih krije krov, —
pod nizko streho, v skrajni revi
rojen rešnik je vseh rodov.

In ne v dvorinah bogatinov,
kjer blesk zakladov te slepi, —
kjer dom seljaških je trpinov,
rešitve zor se n a m žari.

Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmo grobov,
vse mati kmečka je zibala,
iz kmečkih so izšli domov.

Od tam nam misleci globoki,
od tam klicarji k nebu nam,
od tam nam pesniki—preroki,
za dom borilci vsi od tam!

In vem, da to jim srečno uspeje,
da spone vse nam razdrobe,
da dni nam pribore jasneje
ter naše proslavé ime...

Zato ti slava péta bodi,
oj zibel naših boljših dni,
nebo ti tisoč sreč prisodi,
ves blagoslov na te razlij.

Naj vedno mirno bi živela,
noben ne vzburljaj te vihar,
ogiblji se gromóv te strela,
zanašaj grozni ti požar.

Da srečno v vek si bivališče
krepostnih žen, poštenih mož;
daj Bog, ti slavnih mož rodišče,
da zibel še slavnejših boš!

NAŠ NARODNI DOM

Naš sveti dom bil strt je v prah,
vsi kamni razmetani;
oh, raslo trnje, rasel mah
po groblji je teptani.
Plah lazil preko razvalin
je tujcem rob! — domači sin,
in lil solze je vroče,
solze v nebo vpijoče.

Zdaj solze stran! Orodje v dlau!
Dom znova vstati mora,
Oj dom krasan, tako prostran,
da bo za vse prostora:
za brate naše rodne vse,
zapadne in pa vzhodne vse,
in s severa in juga —
to krasna bo zadruga!

Dovolj nam kamnov je pobral
sovrage za svoje hrame;
odslej pa z naših svetih tal
ne enega ne vzame,
Naš kamen slednji nam je svet
in čuval bo Sloven ga vnet;
naš dom naj z njim se viša,
ne vragov naših hiša!

Pač bo zagnal sovražnik hrum;
a kaj nam srd sovraga!
Razum naš, bratje, in pogum
Sovrage vse premaga.

Orodje v desni, v levi meč,
svoj dom gradimo, se boreč,
napadnik mora pasti,
naš sveti dom pa vzrasti!

Ne bo nas več tujčin teptal,
ne tlačil nas krvavo ;
naš rod bo tu gospodoval,
naš jezik, naše pravo !
Le vkup, le vkup kamnàrji zdaj,
na delo vsi zidarji zdaj,
ime si proslavite,
dom skupni nam zgradite !

Učakal rad bi srečni dan,
dan našega združenja,
bi zrl kako en krov prostran
čez dom se ves razpenja.
Naš prapor bi na krov pripel,
dom blagoslovil bi vesel ;
„Bog živi vse Slovene
pod streho hiše ene!“

IZGUBLJENI CVET

Sinoči je pela,
ko slavček ljubó,
zakaj pa je danes
rosno nje oko?

Sinoči cvetoča,
rdeča ko kri,
zakaj pa ji danes
obrazek bleđi?

Imela je vrtec,
oj vrtec krásan,
ko davi je vstala,
bil cvet je obran.

Oh, cvetje je rahlo,
čez noč se ospe;
a žal je še meni
po njem, o dekle!

Tja doli po polju
pa stopa nekdó,
on cvet je potrgal,
zdaj — uka glasno

NJEGA NI!

Rože je na vrtu plela,
pela pesemco glasno,
živo v lice zarudela,
ko je stopil on pred njo.

„Daj mi cvetko, dete zalo,
da na prsi jo pripnem,
za spomin cvetico malo,
predno v tuje kraje spem.“

Kito cvetja mu je dala,
s cvetjem dala mu srce,
sama v vrtu je ostala,
on po svetu šel od nje.

Rože je na vrtu plela,
pesmi pela je glasno, —
kaj, da vrta več ne dela,
kaj ne poje več tako?

Deklica glavó poveša,
vene ôbraz, prej cvetoč,
nekaj nje srce pogreša,
solz ji potok lije vroč.

Čez ograjo vrtno gleda, —
mnogo mimo vre ljudi; —
deva bleđa, deva bleđa,
njega od nikoder ni!

SVARILO

Stara mati kara me :
„Hčerka, hčerka mila,
slabo sem te, žalibog,
slabo izredila!

Kjer so fantje, kjer je ples,
tja zahajaš rada,
božja služba, božji hram —
to ti ne dopada.

Le sosedovo poglej,
ta v izgled ti bodi,
pridno ona dan na dan
k božji službi hodi.

Kot zamaknjena kleči
doli v prvem stoli,
na oltar ti upre oči
in pobožno moli.“

Skrbna mati dan na dan
svoj pouk ponavlja,
ter mi hčer sosedovo
za izgled postavlja.

Jaz pa se smehljam, ker vem,
da soseda mlada
mladega cerkovnika
gleda srčno rada. —

POGLED V NEDOLŽNO OKO

Nikar, nikar se me ne boj,
nedolžni, nežni angel moj,
le semkaj k meni sedi,
oko v oko mi gledi!

Pogled ti čist, oko mirnó,
v njem seva celo ti nebo,
in meni v njem leskeče
odsev že davne sreče.

Budi spomin mi krasnih dni,
ko bil sem še, kot zdaj si ti,
spominja me mladosti
brez toge brez, bridkosti.

Spominja me čarobnih let,
ko bil je v cvetju ves mi svet
enako vrtu v maju,
ko živel sem ko v rajju.

Zgubljen je, oh, zgubljen moj raj,
ne smem, ne morem vanj nazaj,
zaklenjena so vrata,
proč, proč je doba zlata.

Pa če zaprt je sreče raj,
da gledam vanj, se zdi mi, vsaj,
ko v tvoja zrem očesa,
odprta v njih nebesa.

Srce se v prsih mi topi
zamaknjeno v nekdanje dni
v presrečno dobo cveta —
o zlata, zlata leta!

OHRANI BOG TE V CVETI

Stoji v planini vas,
tam rajska roža rase;
za druge ne in zase,
za mé cvete nje kras.

A meni v daljnem sveti
življenje zdaj veni;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Cvetic prepola je svet,
a ni na njem krasnejše,
ni meni je milejše,
ko ta planinski cvet.

A zdaj mi v daljnem sveti
oko po njej rosi;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Prav zame pač nebo
je rožo to vzgojilo,
ker z neizmerno silo
kopnim po njej samó.

Pa oh, tu v daljnem sveti
življenje mi veni;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Nad mano bel oblak
po zračni visočini
tja k roži na planini
leti ko čoln lehak.

A meni v daljnem sveti
solze krope oči;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

In vetrček hladan
čez gore sončne piha
in roži moji diha
v obraz tako cvetan.

A meni v daljnem sveti
srce po njej kopni;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Oj, drobni tiček moj,
kam si razpel peroti?
Če njej hitiš naproti,
pozdrav ji moj zapoj!

Oh, jaz tu v daljnem sveti
živim prebridke dni;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Pač srečen tiček ti,
in srečni vi, oblaki,
in veter lahki v zraki,
tja k roži smete vi.

A meni v daljnem sveti
srce po njej medli;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Tu meni znano ni,
kako se roži gaja,
če rosa jo napaja,
če slana jo mori.

Tu v daljnem, tujem sveti
domov srce želi;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

Oh, daj nebo mi, daj,
da rožo vidim krasno,
ji v lice gledam jasno
enkrat, enkrat še vsaj.

Če pa mi v daljnem sveti
zatisne smrt oči,
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti!

TI MENI
SVETLO SONCE

Ti meni svetlo sonce,
a jaz sem mesec tvoj,
od tebe luč dobivam,
od tebe ogenj svoj.

Ko tvoja luč mi sije,
svetal mi je obraz,
ko žar mi tvoj zatone,
obda me mrak in mraz.

Za tabo vedno vije
se misli mojih pot,
začaran duh spremljuje
te vedno in povsod!

Neznanska moč me vleče
do tebe, sladka stvar —
doseči pa ne morem
nikdar te, oh nikdar!

KROPITI TE NE SMEM

Kropiti te ne smem,
ker dobro, dobro vem,
da grenkih solz prikriti
ne mogel bi ljudem.

Ko videl bi mi kdo
rosnó za té oko,
mordà, mordà še tebe
bi sodil mi krivó.

Sičnó sem ljubil te,
te ljubim — rajnko še;
a razodel se nisem
ni tebi, oj dekle.

Ljubezni vso sladkost
sem čuval ko skrivnost. —
naj tiho nosim tudi
zdaj bolečin bridkost.

Ne bom te jaz kropil,
ljudem solze bom kril,
na tihem pa po tebi
do groba bom solzil!

VASOVALEC

„Sinoči sem posteljo pustil,
ob zoru domov sem prišel,
oči od bedenja rdeče,
na prsih sem šopek imel.

Skrbljivo me mati pokara,
pokara me oče ostró;
očitanje njiju me užali,
pri srcu je meni hudó.

A mati se oče in mati
ponočnih dolžeč me grehob;
saj prišel sem z groba preljube,
nikakor iz ljubinih sob.

Na šopku ni jutranja rosa,
od solz mi je šopek rosan,
ni trgan na ljubinem oknu,
na ljubinem grobu je ubran.“

SAM

Gorje mu, ki v nesreči biva sam!
A srečen ni, kdor srečo uživa sam!
Imaš — li, brate, mnogo od nebes
od bratov ne odvrčaj mi očeš!
Duh plemeniti sam bo nosil boli,
a sreče užival sam ne bo nikoli.

Odpri srcé, odpri roké,
otiraj bratovske solzé,
sirotam olajšuj gorjé.

Kedor pa srečo uživa sam,
naj še solzé preлива sam!

ŽIVLJENJE NI PRAZNIK

Cvetočega lica, cvetočih še let
zdaj prve korake namerjaš med svet, —
nastlali na stezo so pisan ti cvet.
Po poljskih cveticah te žive cvetice
spremljajo, kot ženina mlade družice.
In svatov prijateljskih radosten trop
praznuje tvoj prvi v življenju ustop.
In tebe — pač moti te cvetje na poti —
to občno veselje se tudi poloti!
Ne čutiš — naj srca ne vara te čut! —
da vhod le v življenje je s cvetjem posut?
Ne slutiš, da cvetje, na stezo nastlano,
le trnje zakriva, da zvene ti rano?
Prijatelj, ne bodeš za zlo pač mi vzel
resnobne besede na praznik vesel:
Ni praznik, predragi mi, naše življenje,
življenje naj bode ti delaven dan!
Od zore do mraka rosan in potan
ti lajšaj in slajšaj človeško trpljenje!
Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
saj moško dejanje krepčuje moža,
a pôkoj mu zdrave moči pokonča,
dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!
Dolžan ni samo, kar vелеva mu stan,
kar more, to mož je storiti dolžan!
Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
a delo in trud ti nebo blagoslovi!

OLJKI

Drevo, rastoče v vinskem bregu,
lepo zeleno v belem snegu,
oj drago oljkovo drevo,
pozdravljam te, srčno srčno!
Ko travnat ôtok v puščavi
prijazno tukaj zeleniš;
vojak ponosen se mi zdiš
stoječ po bitvi na planjavi:
le njega bojni grom ni strl,
tovariše je vse podrl.
Čemu je tebi smrtna sila
življenja moč in kras pustila?
Da živ nagroben spomenik
iz mrtvih tal štrliš navpik?
Nikakor! Marveč to zelenje
oznanja novo nam življenje,
ko spet se bo pomladil svet,
ko nov razvil se bo nam cvet.
Na té iz golih tam grmičev
zletava roj nam zvestih ptičev,
in glasno v vejah žvrgoli
meneč, da svet se že mladi.
In, oj, kako mudi radó
na tebi moje se oko! —
Prijazno oljkovo drevo,
pomnik nekdanjih dni cvetočih,
prerok krasnejših dni bodočih,
pozdravljam te,
prosljavljam te!

Ti v rane vlivaš nam zdravila,
svetostna nam rodiš mazila,
oživljaš nam telesno moč,
preganjaš z lučjo temno noč. —

Proslavljam te! —

Miru podoba ljuba ti
ljudem si že iz davnih dni.
Naš rod se ves je bil pokvaril,
in modri Bog se je kesal,
da je človeško bitje ustvaril.
Zato pa vse ljudi končal
v pregroznem, splošnem je potopu,
zanesel malemu je tropu.
Ves rešeni človeški rod
tedaj en sam je nosil brod,
kdo ve, če ta ubeži pokopu?
Nad njim mračnó, temnó nebo,
in krog in krog brezdanja voda,
a rešnega nikjeri proda, —
strašnó, strašnó!

Kdaj ta brezbrežna voda splahne?
Kdaj srd neba se upokoji?
Mar Bog na veke se jezi?
O ne! Dih božji toplo dahne
in voda gine, pada, sahne
kakor pred soncem sneg kopni.
In glej, iz vode se sušeče
drevo priraste zeleneče,
golobček bel se nanj spusti,
na drevu kljuva, kljuva, pika,
in ko z drevesa odleti,

v rdečem kljunu zelení
mu oljkova mladika.
Kako je pač brodar vesel
goloba z vejico sprejel!
To vejo z oljčnega drevesa
so do človeškega rodu
poslala blažena nebesa
v poročtyo sprave in miru. —
Mirú simbol si tudi nam!
Glej, prišla oljčna je nedelja,
in polne srčnega veselja
vrviyo trume v božji hram.
Odrasle zreš in otročiče
nesočé oljkove snopiče,
če ne, mladike oljčne vsaj,
svetišče zdi se oljkov gaj.
Skoz okna sonce božje lije
v ta gaj svoj zlati žar z nebes,
a bolj še sreče sonce sije
otrokom z lic in iz očes
skoz senco oljkovih peres.
Pristopi starček sivolas,
in blagoslov nebeški kliče
njegov srčnomoleči glas
na oljčne veje in snopiče,
o, naj te oljke, kjer bi bile,
bi blagoslov in mir delile!
Da, oljkove mladike te
mir bodo in blagost rodile,
ko hiše, vrte in poljé
blagoslovljaje pokrope.

Glej po kropljenju njivo, trato,
kako razvija njih se kras!

Kako se ziblje žito zlato,
kako je poln pšenični klas.
Pod srp že sili, sili v pas, —
in drevje to — kako bogato!

O srečni kmetje, srečna vas!
Pa, oh, kaj se temni nebo?
Pod njim se megle temnosive
vale čez vrte, trate, njive
grmeč groznó, preteč strašnó.
Pred selsko kočico kleče
otroci, starčki in žené,
z boječim, solznatim očesom
k oblačnim, mračnim zro nebesom

glasno ihteč,
k Bogú moleč.

A hiše skrbni gospodar
mladike oljkove sežiga,
da umiril grozni bi vihar:
in sveti dim se k nebu dviga,
in glej, preteči prej oblak
na polja ulije dež krotak. —

O, da bi ti, mladika mila,
nevihio tudi utolažila,
ki burno hruje med ljudmi,
ki v srcu strastno nam besni,
da meni vsaj bi jo umirila!

Srcé mi pravi, da jo boš,
če prej ne, ko me boš kropila!

Pred duhom vidim nizko sobo,
a v sobi blede sveč svetlobo;
med svečami pa spava mož,
bled mož, ogrnjen s plaščem črnim,
ki s trakom je našit srebrnim;
on trdno spi, nevzdramno spi,
strudila ga je težka hoja.
Moža pa množica ljudi
z mladiko oljkovo kropi
želeč mu večnega pokoja.
Oj, bratje, ko se to zgodi,
tedaj končana pot bo moja,
in konec bo težav in boja.
Tedaj potihne za vsekdar
srcá mi in sveta vihar!

SIROMAK

Kar Bog mi je življenje dal,
odkar sem se zavedel,
pod svojo streho nisem spal,
pri svojih nisem jedel.

Svatuje dan za dnevom grad,
po njem veselje vriska;
a siromaka mraz in glad
pod milim nebom stiska.

Kedo z menoj spregovori
besedico prijazno?
Kedo, kedo razveseli
srcé, veselja prazno?

Po svetu hodim čisto sam
od praga pa do praga,
nikdo ne praša: kod in kam?
Z nevoljo vsak pomaga!

To pa nadloga vseh nadlog,
to hudo je najhuje,
da, ker sem reven, ker ubog,
me ljudstvo zaničuje.

Kdor kruha ubranega ne jé,
ni skusil sirotinja,
kaj je trpljenlje, on ne ve,
on ne pozna življenja.

Za vse je svet dovolj bogat,
in srečni vsi bi bili,
ko kruh delil bi z bratom brat
prav s srčnimi čutili!

SRCE ČLOVEŠKO SVETA STVAR

Srcé človeško — sveta stvar,
ne šali z njim se mi nikar,
v njem pekel naš je in naš raj,
sé srcem našim ne igráj!

En sončen soj, en topel dan
iz tal izvabi cvet krasan;
en črn oblak, en nočni mraz —
in strt je cvet na večni čas.

En gorek rek — srcé odpre,
en ljub pogled — srcé se u žge,
en hnd pogled — srcé mrjé,
en trd izrek — srcé se stre...

Po cvetkah ti vesel frfraš,
in sreblješ med iz sladkih čaš;
a ko s cvetu na cvet hitiš —
li slutiš, kak spomin pustiš?

Za tabo solz potok lijoč,
oči gasnoče, cyet venoč,
zgubljen pokój, kesanja strup,
v potrti duši črn obup.

S človeškim srcem ne igráj,
naš pekel v njem je in naš raj,
sé srcem eno žitja streš,
sé srcem eno bitje streš!

ZAOSTALI PTIČ

In ti si edini še tukaj ostal,
oj ptiček, od trume vesele?
In nič po krilatih ti sestrah ni žal,
ki splule so v južne dežele?

Oh, vidim, ni mogla te bolna perut
čez morje široko prenesti,
strl sredi je poti jo lovec ti krut,
pri bregu si moral obsesti.

Zapuščen, bolan zdaj na produ stojiš,
perutco pobešaš krvavo,
za družbo predrago, sirota, strmiš
v daljavo čez morsko planjavo.

Pač sanjaš o krajih kjer sonce topló
sestricam, družicam se smeje,
kjer cvetje dišeče in sadje zlató
visi od citronove veje.

Moj ptiček, jaz dobro umejem bolešt,
ki ubogo srce ti razriva;
pa pojdi z menoj kot tovariš mi zvest
in skupaj bolešt nosiva.

Saj meni so tudi ti dóli le prod,
duh lepše, srečnejše mi sluti, —
kako jaz do njih omedlevam od tod,
a strte se moje peruti!

UJETEGA PTIČA TOŽBA

Oj zemlja širna, zemlja lepa,
ti vsa si bila moja last;
zdaj ozka kletka me zaklepa,
ko ujel sem se v nesrečno past.

Ostrigli, oh, so mi peroti,
da ni mi mōči v sinji zrak,
čez hrib in dol — gorje siroti —
ne nosi več me vzlet krepak.

Ne nosi več me v log košati,
kjer mnog prebiva zvest mi drug,
ni mōči mi v jeseni z brati
s teh velih trat na cvetni jug.

Z ognjenim jeklom umorili
so mi nebeško luč oči,
da božjih čud v prirode krili
uživati mi mōči ni.

Oko siroti osljepljeni,
oko edino je — spomin,
a on ni vir tolažbe meni,
spomin mi vir je bolečin.

Za mano ure sončne sreče,
pred mano groza temnih dni,
krog mene stene večne ječe,
pa naj spomin me veseli?!

Zdaj senčni gaj se v cvet odeva
oj senčni gaj, moj rojstni raj;
glasno tam bratov zbor popeva,
tu moj izgublja se vzdihljaj.

Z družico drug tam prosto leta,
izbral si gosto je drevo,
in drobno gnezdo skrbno spleta,
da spal bi nežni rod mehko.

A meni svet je ves ocvetel,
zaprt in slep sem samotar,
nikdar ne bodem gnezda pletel,
gojil mladičev nikedar.

Mrjè mi v ječi srce ubogo,
brezcvetna gine mi mladost, . . .
pač mnogo vzeli ste mi, mnogo,
ko zlato vzeli ste prostost.

A enega mi vzeli niste,
pa mi ne vzamete nikdar:
to pesmi so srebrno-čiste
to je glasov nebeški dar.

Samotno v kletki bom popeval,
dokler ne počì to srce;
vam dušo mrzlo bom ogreval,
in sebi bom hladil gorje!

OJ Z BOGOM, TI PLANINSKI SVET!

Na nebu zvezde sevajo,
na vasi fantje pevajo,
pojo glasno, pojo lepó,
pri srcu pa jim je hudó.

Kaj bi ne bilo jim hudó,
kaj bi ne bilo jim bridkó,
od doma se poslavljajo
na vojsko se odpravljajo.

Planine sončne, ve moj raj,
jaz tudi ločim se sedaj;
a Bog le ve, kaj tu pustim,
in Bog le ve, kaj zdaj trpim.

Tu narod biva še krepak,
tu biva narod—poštenjak,
ki svet ga še okužil ni,
ki čas ga omehkužil ni.

Tu rod je moj, tu moj je kraj,
tu živel rad bi vekomaj,
ni kraja mi krasnejšega,
ni ljudstva mi milejšega.

Kar sreče sem na svetu užil,
sem jo v mladosti cvetu pil,
sem pil vrh sončnih jo višin
planine proste prosti sin.

In zdaj planine, ve moj raj,
od vas tja v tuji moram kraj;
kako mi pa je to težko,
le on tam gori ve samo,

Oj zbogom, domovinski svet,
oj zbogom, ti planinski cvet,
nebeški čuvaj te vladar,
ne zabim te nikdar, nikdar!

NAZAJ V PLANINSKI RAJ

Pod trto bivam zdaj
v deželi rajskomili,
srce pa gor mi sili
nazaj v planinski raj; —
zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!

Tu zêlen dol in breg,
tu cvetje že budi se,
tu ptičji spev glasi se,
goré že krije sneg, —
zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!

Glej ta dolinski svet,
te zlate vinske griče,
te nič, te nič ne miče
njih južni sad in svet?
Zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!

In tó ti nič ni mar,
da dragi srčnovdani,
ti kličejo: „Ostani,
nikar od tod, nikar!“
Zakaj nazaj?
Ne prašajte, zakaj!

Ó, zlatih dni spomin
me vleče na planine,
po njih srce mi gine,
saj jaz planin sem sin!
Tedaj nazaj,
nazaj v planinski raj!

ČLOVEKA NIKAR!

V delavnico sem tvojo zrl,
ki bitij si rodil brez broja!
Skrivnostno snuje roka tvoja:
nikjer je stalne ni stvari,
a prah noben se ne zgubi.

V delavnico sem tvojo zrl,
in videl vedno sem vrtenje,
prelivajoče se življenje,
prerojevanje, prenavljanje,
iz bitja v bitje presnavljanje,
a smrti nisem uzrl nikjer!

Brezumni svet plakaje toži,
ko pade cvet duhteči roži,
ko izmed dragih mu kater
duha okove v grob položi,
češ: rodni brat mu je umrl!

In — smrti ni!

V delavnico sem božjo zrl,
tam prestvarjanje sem stvari,
a smrti nisem uzrl! . . .

Začetnik moj, ki si me ustvaril,
duha si iskro mi razžaril,
v oklep prsteni jo zaprl, —
zakaj? Veš ti! —

Ko ilnato boš ječo strl,
ne bom umrl!

No duhu poženo peroti,
ki jih iz dola solz in zmot
razvije na skrivnostno pot, —
kam? Tebi hitel bo naproti,

da enkrat tvoj obraz bi zrl,
da zrl bi sončno jasno lice,
obraz ljubezni in resnice! . .
To prst pa prsti izročē
in svet ob noč pozabi kraj
krijoč ostanke te.
In ni mi žal! Svet zabi naj!
Ti ga ne zabiš!
Za novo stvar moj prah porabiš, —
za kako? Jaz ne vem,
ti sam si gospodar!
A ene te prositi smem:
iz praha vzgoji ti cvetico,
podari logu pevko ptico,
katerokoli ustvari stvar;
kedor bi pa ko jaz na sveti
imel čutiti in trpeti,
med dvomi, zmotami viseti —
človeka — ustvariti nikar!

MAVRICA

Biserna lestva se vzpenja v oblak,
spušča se onkraj na zemeljski tlak,
mavrica pisana, božji prestol.
Angeli hodijo gor in pa dol,
zlate kropilnice v rokah drže,
zemljo prežejno hlade in pojé.
Gori na stolu pa Večni sedi,
kapljici vsaki on srečo deli:
pade na polje — rodi zelenjad,
kane na drevje — obilen dá sad,
kaplja na njivi — dá žito zlató,
kaplja na trti pa — vince sladkó.
Sreča se spušča na sleherno stvar,
kadar zaliva nebeški vrtnar.

VESELI PASTIR

Zakrivljeno palico v roki,
za trakom pa šopek cvetic,
ko kralj po planini visoki
pohajam za tropom ovčic.

Saj tukaj na sončni višavi
le sam sem, le sam gospodar,
živejem po pameti zdravi,
za muhe mi ljudske ni mar.

Nikomur tu nisem na poti,
na poti ni meni nikdó;
kdo čisto veselje mi moti,
kdo moti življenje mirnó?

Nikdar ne zmrači se mi čelo,
nikdar ne stemné se oči,
in pojem in ukam veselo,
da z gôre v goró se glasi.

Naj drugi okoli po sveti
si iščejo slave, blagá;
jaz hočem na gori živeti,
tu sreča, tu mir je doma.

Za čredico krotko popeval
bom pesemce svoje sladké,
dolincem glasnó razodeval,
kar polni mi srečno srcé.

Ne, palice svoje ovčarske
za žezlo kraljevo ne dam,
in rajši, ko krone cesarske,
cvetice na glavi imam!

HAJDUKOVA OPOROKA

Zastava strta, skrhan meč,
končan je boj, strašno besneč,
Bolgarska tožna prosta ni,
zastonj si tekla, draga kri!

Ob gozdu tam, na hrast oprt,
sloni junak — na licu smrt, —
junak bledeči, blag Bolgar,
hajduški četi je glavar.

Hajduk se smrti ne boji,
umreti pa še ne želi;
izpolnil ni prisege še,
smrt ne, to stiska mu srce.

Od hudih ran že ves šibak
še zadnjo zbere moč junak;
krog njega četica stoji,
hajduk pa četi govori:

„Otrok jaz nimam, bratov ne,
vi bratje mi in deca ste;
vam torej, predno v smrt zaspim,
poslednjo voljo izročim.

Rad pustil bi vam kaj v spomin,
a kaj, ko vse je vzel Turčin:
Turčin mi je blago pobral,
Turčin mi hišo je požgal.

Imetje moje — puška ta,
handžar in samokresa dva;
moj dom — Balkana vrh visok,
in streha mi — neba oblok,

Pa, — najsi brez zakladov sem,
skleniti oporoko hčem,
da pozni čudil se ko vnuk,
kako zapuščal je hajduk.

Poglejte, bratje, to zemljó
ravnine glejte pod sebo,
po njih lepó poljé rodi,
blešče se mesta in vasi.

Da, krasna je dežala ta
in narod čvrst je tod doma;
pa, oh, te zemlje gospodar,
zatiran, suženj je — Bolgar!

Za Turka to poljé rodi,
za Turka se tržan poti,
Turčin uživa sad in cvet
in polja sad in cvet — deklet!

Moj dom je lep, moj rod krepak,
za robstvo ni rojen junak,
pač lepših, slavnejših usod
je vreden rod, ki biva tod.

„Prost mora biti, prost moj rod,
na svoji zemlji svoj gospod!“
Tako sem se Bogú zaklel,
svet dolg s prisego sem prevzel!

Zato sem živel, se boril,
večkrat za to že kri sem lil,
trpljenja, ran se nisem bal,
da le prostost bi domu dal.

A zdaj me grabi mrzla smrt,
prečrta dragi mi načrt;
umreti, bratje, težko ni,
pustiti nade — to boli!

Junaki vrli, vi z menoj
ste bili mnog junaški boj,
pustili niste me nikdar,
bil četi zvesti sem glavar.

Otrok jaz nimam, bratov ne,
vi dediči po meni ste:
Bolgarsko v last vam izročim
nje svobodi vas posvetim!

Kar jaz prisegel sem nekdej,
spolniti vsak prisezi zdaj:
Za vero, za prostost domú
živite, mrite brez strahu!

To nado vzamem naj sebó,
zdaj ko pod črno grem zemljó,
da v zemlji prosti ležal bom,
da prost moj rod bo, prost moj dom!“

Na tla se ukloni sto kolen,
sto rok zavzdigne nož jeklen,
sto grl zedini glasov „sto:
„Prisegamo ti vsi na to!“

Izza oblaka jasni ščip
na četo ist posije hip,
glavar vesel se v njo ozre,
nasmehne se — oči zapre.

Na glas zaplakal ni nikdo,
skrivaj pa jim rosi oko,
molče žaluje zvesti trop,
molče se spravlja na pokop.

Štir hlode dá jim bližnji log,
mladik grmovja tam okrog,
nosila naglo naredé,
mrljča nanje položé.

Že nema, gluha noč povesod!
Kam pojde sprevod od ondot?
Po strmi stezi stopa, glej,
duhovna ni, da šel bi sprej!

Pogrebna pesem ne zveni,
le veter skozi gozd ječi;
ne sveti luč pokopnih sveč,
gori pa zvezdic svit brleč.

Pri vrhu so, zdaj obstoje, —
lopate votlo zazvene, —
kopati čuješ — to bo grob! —
Spet tiho vse! — Končan pokop!

Kot drugi ni bil ta junak,
ni drugim grobom grob enak:
glej — vrh Balkana rob strman
nad njim hajduk je zakopan.

Ki ljubil ga je žive dni,
na grobu sveti križ stoji,
ni rezan kamen, tesan les;
en meč navpik, handžár počez

Tam spi hajduk — on mirno spi,
a duh njegov živi, budi;
množe borilcev se vrsté,
gorje ti bo Turčin, gorje!

Pesnik Simon Gregorčič se je rodil 15. oktobra 1844. na Vrsnem pri Kobaridu kot sin kmečkih staršev. Nadarjenega dečka so dali v Gorico v šolo, kjer je l. 1864. napravil z odliko zrelostni izpit. Tega leta je tudi priobčil sroje prve pesmi, med katerimi je znano lepa „Njega ni.“ Srce ga je vleklo, da bi se posvetil jezikoslovju in postal profesor, a se je na željo staršev in zaradi pomankanja gnotnih sredstev odločil za bogoslovje. L. 1866. je bil že za kaplana v Kobaridu, odkoder je pošiljal pesmi v Stritarjev „Dunajski Zvon.“ L. 1873. je bil premeščen za kaplana v Rifenberg, kjer se ni počutil tako srečnega kot v svojih gorah; tu je bilo za njegovo šibko zdranje tudi preveč otepalnega dela. Stopil je v začasni pokoj, l. 1882. pa je sprejel službo vikarja na Gradišču. To leto je izdal prvi zvezek svojih pesmi, ki so doživele navdušen sprejem, od nekaterih njegovih stanovskih tovarišev pa tudi neutemeljeno ostro in krivično kritiko, česar do smrti ni mogel docela preboleti. Potoval je po Dalmaciji in po Črni gori, da si je nekoliko okrepil šibko zdranje. Ker so bili na Gradišču, kamor je prišel brez dekreta, dohodki pičli in negotovi, je dolgo nihalo med raznimi službami, ki so se mu ponujale, a je slednjič le ostal na Gradišču, kjer si je bil sezidal lastno hišo in bil slednjič imenovan za vikarja l. 1887. Že nekaj mesecev pozneje je službo odpovedal in zaprosil

za pokoj, a je bila njegova prošnja uslišana šele dvanajst let pozneje. Leta 1888. je izdal drugi zvezek pesmi, sledil mu je tretji zvezek predsmrtnic in posmrtnic. L. 1903. je prodal svoje posestvo na Gradišču in se preselil v Gorico, kjer je umrl dne 24. novembra 1906. Gorica še ni videla tako veličastnega pogreba. Izpolnili so mu poslednjo željo in njegovo truplo prepeležali v domači kraj na Lihušnjeh. Par let po njegovi smrti je pisatelj Ksaver Meško zbral poslednje raztresene pesmi pokojnega pesnika, ki so izšle kot četrty zvezek „Poezij.“

KAZALO

	Stran
DNEVA NAM PRIPELJI ŽAR	5
Z VENCEM TEM OVENČAM SLAVO	6
ENO DEVO LE BOM LJUBIL	7
NAŠA ZVEZDA	8
MOJO SRČNO KRI ŠKROPITE	9
ZJASNI ZVEZDE MU TEMNÉ	10
BRATJE, V KOLO SE VSTOPIMO	11
NA SVETI VEČER	12
ZNAMENJE	13
SOČI	14
DOMOVINI	17
V PEPELNIČNI NOČI	19
KMEČKI HIŠI	23
NAŠ NARODNI DOM	26
IZGUBLJENI CVET	28
NJEGA NI!	29
SVARILO	30
POGLED V NEDOLŽNO OKO	31
OHRANI BOG TE V CVETI	33
TI MENI SVETLO SONCE	36
KROPITI TE NE SMEM	37
VASOVALEC	38
SAM	39
ŽIVLJENJE NI PRAZNIK	40
OLJKI	41
SIROMAK	46
SRCE ČLOVEŠKO SVETA STVAR	48
ZAOSTALI PTIČ	49
UJETEGA PTIČA TOŽBA	50
OJ ZBOGOM TI PLANINSKI SVET!	52
NAZAJ V PLANINSKI RAJ	54
ČLOVEKA NIKAR!	56
MAVRICA	58
VESELI PASTIR	59
HAJDUKOVA OPOROKA	60

10	HARBUKOVÁ ONOŘKA
11	VEŠTIL PASTIR
12	MARICA
13	ČOVANKA NIKAR!
14	KVAL V PIANISKI BAL
15	OL ZBODOM TI PIANISKI ZVEŠ!
16	UREŠKA PIČKA TOŠKA
17	ZASTALIL PIČK
18	POČE ČLOVĚKOV SVĚTA ŽIVAR
19	ŠIMONIK
20	OLKI
21	ŽIVĚNĚ NĚVĚSTNIK
22	ŽAR
23	VASOVALIC
24	PROSTI TE MĚ ŽENIN
25	TI MĚM SVĚTLO SPOČO
26	ORANĚ MOU ŽE V ČVĚTI
27	POLEH V NĚHODĚ ORO
28	SVARNO
29	MĚGA MII
30	IZOUBĚLĚNĚ ČVĚT
31	MĚS KANONIN DOM
32	KRĚMŮN HIR
33	V FERMIKOVĚ NOST
34	DONOVIN
35	SOCIĚTĚ
36	EMANĚNĚ
37	NA SVĚTĚ VĚČE
38	BRATĚ V KOLĚ VĚSTNĚ
39	KLASĚ VĚČE MĚ TĚMĚ
40	BRĚDO ŽEČO VĚSTNĚ
41	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
42	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
43	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
44	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
45	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
46	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
47	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
48	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
49	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
50	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
51	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
52	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
53	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
54	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
55	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
56	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
57	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
58	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
59	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ
60	MAŠE VĚČE MĚ TĚMĚ

